

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Aihe HE 118/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Yleisesti lakiesityksestä kutsuntatarkastusten ja toisen asteen opiskeluterveydenhuollon järjestämisen näkökulmasta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää hallituksen esitysten vaikutuksia neutraaleina tai positiivisina. Kutsuntatarkastusten tekeminen opiskeluterveydenhuollossa on järkevää ja asiakaslähtöistä ja hyvinvointialue pitää oikeansuuntaisena kehityksenä, että asiaan saadaan valtakunnallisesti yhtenäiset käytännöt. Myös valtakunnallinen sähköinen terveystarkastus nähdään hyvänä asiana. Sähköinen kysely mahdollistaa tarkastusten paremman kohdentamisen ja helpottaa lomakkeiden käsittelyä ja toimittamista puolustusvoimille.

Tarkastusten tarveperusteinen kohdistaminen ensimmäisenä vuonna ja aikuisten tarkastusten tarveperusteisuus osaltaan vähentävät tarkastusmääriä ja kohdistavat työtä aiempaa vaikuttavammin. Ensimmäisen vuoden tarkastusten osalta työmäärä tulee kaiken kaikkiaan vähenemään ja painopiste siirtyy toisen vuoden tarkastuksiin. Toisen vuoden tarkastusten osalta erityisesti lääkäriyöpanosta tullaan hyvinvointialueen arvion mukaan tarvitsemaan lisää nykyiseen verrattuna, jos jatkossa suurin osa tai kaikki tytöt tulevat tarkastukseen. Tällä hetkellä tässä on paljon vaihtelua eri oppilaitosten välillä, mutta suuri osa tytöistä ei tarkastuksiin osallistu.

Erityisesti huomioitavaa

Lakeihin on välttämätöntä kirjata erittäin selkeästi se, kenellä on vastuu kutsuntatarkastusten järjestämisestä. Ehdotukseen terveydenhuoltolain 17 § kohtaan 4) tulee lisätä sanat

"alueellaan opiskelevalle" ("Hyvinvointialueen on järjestettävä *alueellaan opiskelevalle* opiskelijalle"), ettei jää epäselvyyttä siitä, minkä hyvinvointialueen vastuulla tarkastuksen järjestäminen opiskeluterveydenhuollossa on.

Esityksen mukaan jatkossa kaikki ikäluokan opiskelijat tarkastetaan opiskeluterveydenhuollossa palveluskelpoisuuden osalta. Tässä yhteydessä on tärkeää huomioida, ettei tarkastuksia voida näin ollen toteuttaa samalla tavalla kuin kutsuntatarkastuksia tällä hetkellä tehdään, eli yleensä maaliskuu-kesäkuun ja joiltain osin myös alkusyksyn aikana ennen syksyn kutsuntoja. Jotta kaikki ehditään tarkastaa, tulee tarkastuksia jatkossa tehdä koko lukuvuoden ajan, jolloin aikaväli tarkastusajankohdan ja kutsuntojen ajankohdan välillä kasvaa osalla opiskelijoista. Tämä on otettava huomioon, ettei asiasta tule ongelmaa dokumenttien riittävän ajantasaisuuden osalta.

Sähköisen terveystarkastuksen implementointi ja integrointi asiakastietojärjestelmään vaatii valmisteluja ja riittävästi aikaa. Tähän on syytä varautua hyvissä ajoin ja varata riittävä siirtymäaika.

Lopuksi

Kutsuntatarkastusten toteuttamisen osalta ja siihen liittyen myös toisen asteen opiskeluterveydenhuollon sääntelyn osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää uutta lakiesitystä tervetulleena ja oikeansuuntaisena sekä pyytää kohteliaimmin, että erityisesti sen lausunnossa esille nostamat asiat otetaan huomioon ennen lopullisen lakiesityksen antamista.

Vantaalla 23.10.2025,

Hanna Mikkonen

Toimialajohtaja, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue